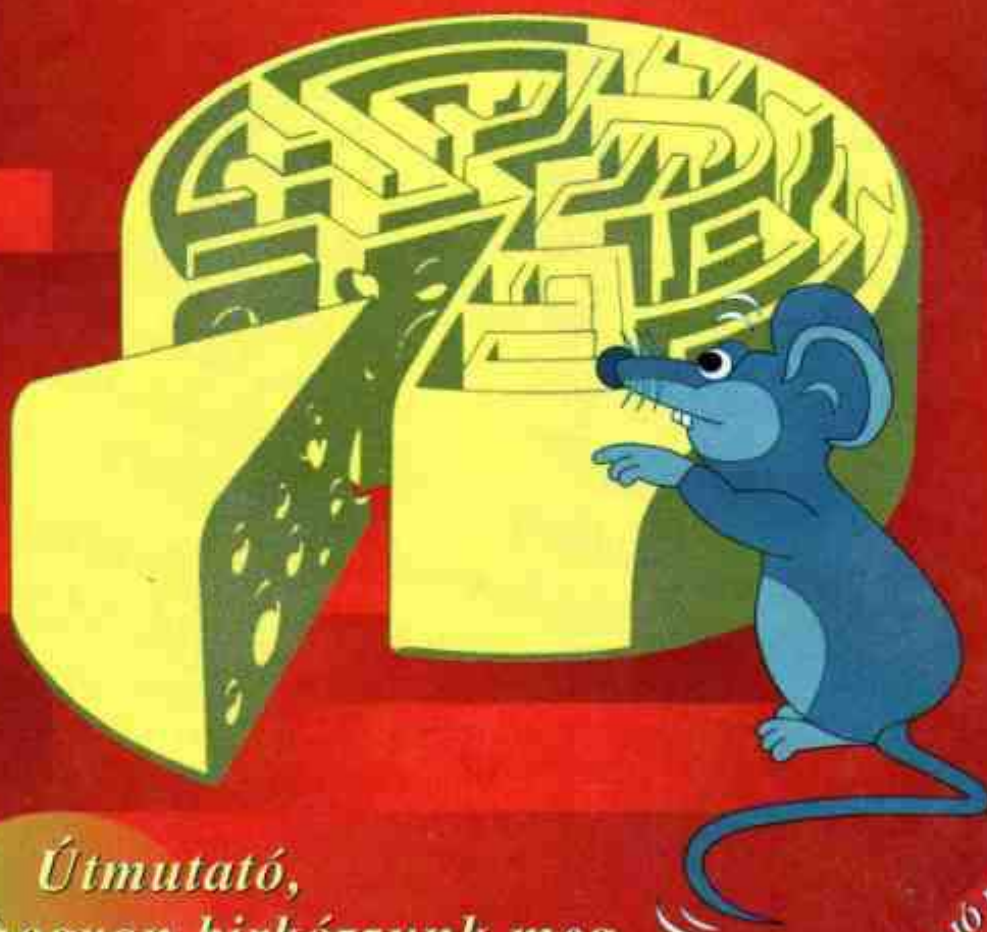

NEMZETKÖZI BESTSELLER

Dr. Spencer Johnson

HOVÁ LETT A SAJTOM?

*Útmutató,
hogyan birkózzunk meg
a változásokkal
az élet útvesztőjében*

26 ORSZÁG – 20 MILLIÓ PÉLDÁNY

TRIVIUM

Hová lett a Sajtom?

Útmutató, hogyan birkózzunk meg a változásokkal az élet útvesztőjében

„Egerek és Emberek jól kifőzött terveit biz’ halomra dőlhetnek”

Robert Burns 1759-1796

„Az élet nem egyenes, jól belátható folyosó, melyen felszabadultan, akadálytalanul vonulhatunk végig, hanem ösvények labirintusa, melyen át hosszantartó és bajos kutatással kell meglegelni az utat, s közben időről időre zsákutcába jutunk. Ám ha van hitünk, mindig megnyílik előttünk egy ajtó – talán nem pont az, amelyikre számítottunk, de mindenképpen olyan, amely mögött a helyes út vár ránk.”

A.J. Cronin

Tartalom

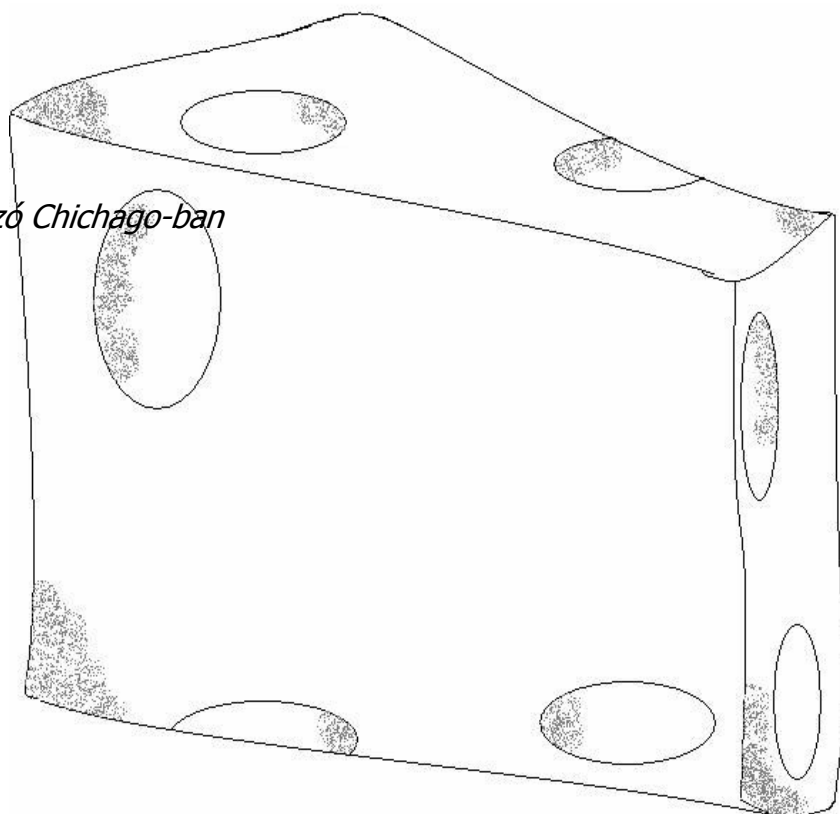
Mindannyiunk jellemző vonásai

A történet története (Kenneth Blanchard)

Hová lett a Sajtom? - A történet - Találkozó Chicagóban

- A négy szereplő
- Sajtkeresés
- Nincs Sajt!
- Az egerek: Szimat és Spuri
- Az emberkék: Tunya és Törek
- Mindeközben a labirintusban
- Juss túl a félelmen!
- Élvezd a kalandot!
- Kövesd a Sajtot!
- Üzenet a falon
- Az ÚjSajt íze
- Örülj a Változásnak!

Az esti beszélgetés

MINDANNYIUNK JELLEMZŐ VONÁSAI

Az egyszerű és az összetett

A könyvben leírt négy kitalált alak – az egerek: Szimat és Spuri, valamint az emberkék: Tunya és Törek – céлом szerint énünk egyszerű, illetve összetett vonásait tükrözi, mégpedig mindenkiét, kortól, nemtől, bőrszíntől és nemzetiségtől függetlenül.

Néha olyanok vagyunk mint, **Szimat**, aki hamar kiszagolja a változást; máskor olyanok, mint **Spuri**, aki gyorsan a tettek mezejére lép; gyakran úgy cselekszünk, mint **Tunya**, aki nem fogadja el a változásokat, nem kér azokból, mivel attól fél, hogy rosszabb helyzetbe kerül; és lehetünk olyanok is, mint **Törek**, aki idővel megérti, hogy alkalmazkodnia kell, és felismeri, hogy a változás *jót* hoz!

Bármely vonásunkat is engedjük érvényesülni, mindig van bennünk valami közös: mindnyájunknak utat kell találnunk a labirintusban és a változások közepette is el kell érünk céljainkat.

A történet története

Nagy öröm számomra, hogy elmesélhetem Önöknek a történet történetét, mivel ez azt is jelenti, hogy a könyv elkészült, így mindenki elolvashatja majd és megoszthatja az élmény örömét másokkal is.

Több éve már, még közös kötetünk, az *Egyperces menedzser* megírását megelőzően történt, hogy első ízben hallottam Spencer Johnsontól ezt a remek sajtos történetet, és azóta alig vártam, hogy végre papírra vesse.

Jól emlékszem, mennyire tetszett a sztori és milyen sokat segített a későbbiekben, hogy megismertem.

A *Hová lett a Sajtom?* története a változásról szól és egy útvesztőben játszódik, ahol négy érdekes szereplő sajtót keres. A sajtó ebben az esetben mindannak a metaforája, ami az életben célunk lehet, legyen az egy munkahely, egy kapcsolat, pénz, egy szép ház, szabadság. Egyézség, elismerés, lelki béke, vagy akár valamiféle tevékenység, mint például a kocogás vagy a golf.

Mindannyiunknak megvan a maga elképzelése arról, hogy mi is a sajtja, és azért igyekszünk elérni célunkat, mert hiszünk abban, hogy elérése boldoggá tesz. Ha sikerrel célt érünk, gyakran görcsösen ragaszkodni kezdünk ahhoz, amire úgy vágytunk és ha elveszítjük vagy elveszik tőlünk, azt súlyos traumaként éljük meg.

A történetbeli útvesztő azt a teret jelképezi, ahol időnk java részében célunk elérésére törekszünk. Ez az életben lehet a vállalat, ahol dolgozunk, a közösség amelyben élünk, vagy egy fontos kapcsolat a magánéletünkben.

Bármerre is járok előadást tartani a világban, mindenütt elmondom a sajtos történetet, melyet most Önök is elolvashatnak. Később gyakran értesülök a hallgatóktól arról, milyen nagy változást hozott életükbe a sztori. Akár hiszik akár nem vannak akik ennek a kis történetnek köszönhetik karrierjüket, házasságukat vagy egyenesen az életüket.

Példa erre sok más mellett Charlie Jones esete, aki megbecsült tudósítóként dolgozott az NBC televíziónál. Charlie vallja, hogy a *Hová lett a Sajtom?* történet megismerése óvta meg attól, hogy derékba törjön a karrierje. Bár a munkája nem hétköznapi, az általa elfogadott elveket bárki alkalmazhatja.

Charlie története így szól: szorgalmasan dolgozott és elismerten jó színvonalon közvetítette az atlétikai eseményeket az egyik olimpiáról, ezért igencsak megdöbben, amikor a főnöke közölte vele, hogy a következő olimpiai játékok alkalmával nem rá bízák ezeknek a népszerű és látványos sportoknak a közvetítését, helyettük az úszó- és a műugró számokat kapja meg.

Charlie nem örült, mivel ezekben a sportágakban nem volt otthonos. Úgy érezte, nem becsülik meg kellőképpen és ezért haragudott. Ahogy meséli, nem tartotta korrekt dolognak, amit tettek vele. Mérge egyre inkább kihatott mindenre, amit csinált.

Aztán egy napon megismerte a *Hová lett a Sajtom?* történetet.

Azt mondja, ettől kezdve csak nevetett korábbi magatartásán és változtatott a hozzáállásán. Ráébredt, hogy a főnöke egyszerűen csak „elvitte a Sajtját”. Így hát ő alkalmazkodott. A két újonnan ráosztott sportról megtanult mindent, amit csak tudott és eközben rájött, milyen fiatalító érzés új dolgokat tanulni.

Rövid idő telt csak el és főnöke máris észrevette rajta a változást, látta milyen energikus és egyre jobb megbízatásokat osztott rá. Charlie nagyobb sikereket ért el, mint korábban bármikor és végül bekerült az amerikai futball hírességeinek csarnokába, a közvetítők részlegébe.

Ez csupán az egyike a számos igaz történetnek, melyeket az alábbi sztori hatásáról hallottam. Sokaknál vezetett komoly változáshoz a történet megismerése – a munkavégzéstől akár a szerelmi életük megújulásáig.

Én magam annyira hiszek a *Hová lett a Sajtom?* erejében, hogy egy korai próbanyomás példányaiból több mint kétszáz darabot szétosztottam a cégemnél: mindenkinek adtam egyet.

Hogy miért?

Mert mint minden vállalat, mely nem csupán fenn szeretne maradni, hanem versenyképességét is meg kívánja őrizni, a Ken Blanchard csoport is szüntelenül változik. Másképpen szólva állandóan máshova kerül a sajtunk. Például míg a múltban leginkább az alkalmazottak hűségére helyeztük a hangsúlyt, manapság már inkább rugalmas emberekre van szükség, akik nem ragaszkodnak körömszakadtáig a „dolgok elintézésének bevált módszereihez”.

S még így is, mint azzal nyilván Önök is tisztában vannak, igen komoly stresszel jár, hogy állandóan a változás hullámai csapdossák munkahelyi és magánéletünket, hacsak nem alakítunk ki mind olyan szemléletet, mely segít megérteni a változásokat. Ez a sajtós történet lényege.

Miután sokaknak beszéltem már a *Hová lett a Sajtom?* történetéről és sokan rávették magukat, hogy elolvassák, szinte érezhetően kezdett visszahúzódní környezetünkben a sok negatív energia. Sorra kerestek fel a munkatársaim a különböző részlegekből, hogy köszönetet mondjanak a könyvért és elmesélték, mennyit segített nekik a sztori abban, hogy más fényben lássák a cégnél végbemenő változásokat. Higgyék el, ennek a kis példabeszédnek csak rövid ideig tart az elolvasása, ám annál hosszabb távú a hatása.

A könyv szerkezete három részre tagolódik. Az elsőben a volt osztálytársak a találkozójukon arról beszélgetnek, ki hogyan próbál megbirkózni az életében zajló változásokkal. A második rész maga a *Hová lett a sajtom?* – ez a történet a könyv lényege.

A sztoriból megtudhatják, hogy a két egér könnyebben boldogul a változásokkal szembenézve, mivel egyszerűsége törekszenek, míg a két emberke összetett agya és számos emberi érzelmek csak bonyolítja helyzetet. Nem azt kell ebből kiolvasni, hogy az egerek okosabbak az embereknél. Mindannyian tudjuk, hogy az emberek intelligensebbek a rágcsálóknál. Csupán arról van szó, hogy miközben nyomon követjük, mi történik a négy szereplővel és ráébredünk, hogy mind az egerek, mind az emberek énjük vonásait jelképezik – az egyszerűeket és az összetetteket – megértjük, hogy a változások beálltakor inkább előnyünkre válna, ha az egyszerűbb, hatékonyabb lépések mellett döntenénk.

A záró részben a társaság tagjai megbeszéli, kinek mit jelentett a történet és elmondják, hogyan próbálják majd alkalmazni az abból tanultakat munkájuk során és a magánéletükben.

Akadtak olyan olvasói az írás egy korábbi változatának, akik úgy látták jónak, hogy megállnak a középső történet végén és nem olvassák el a harmadik részt, hanem szeretnék maguk értelmezni az olvasottakat.

Mások örömmel olvasták el a kerettörténet második felét is, mert gondolkodásra készítette őket azzal kapcsolatban, hogyan használhatnák fel a történet lényegét saját helyzetükben.

Végül még annyit: remélem, hogy ahányszor csak újból elolvassák ezt a könyvet, hozzám hasonlóan mindig sikerül majd valami hasznos új gondolatra bukkanniuk benne és Önöket is hozzásegíti ahhoz, hogy megbirkózzanak a változásokkal és sikert érjenek el – függetlenül attól, mit tartanak sikernek adott helyzetükben.

Bízom abban is, hogy örömet lelnek felfedezéseikben. Kívánok Önöknek minden jót és ne feledjék: ***mindig keressék a Sajtot, mert a finomabbnál finomabb ÚjSajtok várnak Önökre is valahol!***

*Ken Blanchard, Ph.D.
San Diego, Kalifornia*

„A változás elkerülhetetlen, az élet szükségszerű velejárója.

A körültekintően levezényelt – ezért is pozitív - változás azonban sokkal jobb, mint a véletlenszerű negatív változás”

Ron Dennis – 2007

Hová lett a Sajtom?

Találkozó Chichago-ban

Egy napsütötte vasárnap kis csoport ebédelt az egyik chicagói étteremben. Középiskolában mind jóbarátok voltak és az előző nap estéjén osztálytalálkozóra gyűltek egybe. Az egykori iskolatársak többet szerettek volna tudni egymásról, mint amennyi a találkozón elhangzott ezért ezzel az ebéddel folytatták. Sokáig ugratták egymást evés közben az ebéd után, majd végül komolyra fordult a beszélgetés és érdekes kérdésekre terelődött a szó.

A régi osztály egyik legkedveltebb tagja, Angéla megszólalt:

- Hát az tuti, hogy nem úgy alakultak a dolgok, ahogy az iskolában elképzeltem az életet. Egy csomó minden megváltozott.

- Az egyszer biztos – felelte Nathan, akiről a többiek tudták, hogy belépett családjába vállalkozásába, mely régóta nagyjából ugyanúgy működött és mióta csak az eszüket tudták, mindig is szinte a környék tartozéka volt. Ezért is lepődtek meg mind, hogy a fiút aggódni látják. Nathan egy kérdéssel folytatta:

- És azt észrevettétek, mennyire nem vagyunk hajlandóak változni, mikor több minden is megváltozik körülöttünk?

- Szerintem azért nem mert félünk a változástól – mondta Carlos.

- Nahát Carlos, te voltál a focicsapat kapitánya! Nem hittem volna, hogy van olyan dolog amitől te félsz! – mondta Jessica.

Elnevelték magukat és megértették, hogy bár mind különböző életpályát választottak (a háziasszonyétól a cégvezetőig), érzéseikben sok hasonlóságot találnak. Mind igyekeztek megbirkózni az életükben az utóbbi években bekövetkezett változásokkal. Többségük beismerte, hogy nem sikerült jó megoldást találnia az új helyzetre.

- Régebben én is féltem a változásoktól – szólalt meg végül Michael.

- Egyszer a cégünknel az üzletmenetben megváltozott valami és nem tudtunk mihez kezdeni vele. Úgyhogy nem alkalmazkodtunk az újdonsághoz és majdnem csődbe is mentünk miatta.

- Csakhogy – folytatta a fiú rövid szünet után -, akkor meséltek nekem egy vicces kis történetet és az megmentett minket.

- Hogyhogy? – csodálkozott Nathan.

- Hát, miután meghallgattam a történetet, másképp közelítettem a változáshoz. Nem olyasmit láttam benne, ami miatt mindent elveszítünk, hanem ami által nyerünk valamit és így rájöttem, hogy mit kell tenni. Innentől aztán gyorsan javult a helyzet a munkahelyemen is és úgy általában az életemben is.

- Először tulajdonképpen bosszantott, hogy milyen nyilvánvaló és egyszerű a történet, mert tényleg azt lehet hinni, hogy ilyet inkább az általános iskolában kellene mesélni. De aztán rájöttem, azért vagyok dühös, mert addig nem jöttem rá a megoldásra és nem azt csináltam, ami eredményes lehet a változások során.

- Amikor rájöttem arra is, hogy a történet négy szereplője négy tulajdonságot jelenti, akkor elhatároztam, melyikhez szeretnék hasonlítani és onnantól eszerint tettem a dolgomat.

- Később aztán többeknek is elmeséltem a sztorit a cégnél, utána ők is tovább adták és egy idő után kezdett felfutni az üzletmenet, mert a többség már jól alkalmazkodott a változásokhoz. És hozzám hasonlóan mások is állították, hogy a sztori a magánéletükben szintén segített.

- Persze voltak, akiknek semmit nem mondott a történet. Ők már vagy korábban felismerték amire tanít és eszerint is éltek, vagy ami a gyakoribb volt, azt gondolták, hogy az égvilágon mindent tudnak és nem akarnak semmi újat tanulni. Természetesen azt sem értették mások hogyan tudják hasznosítani a sztorit.

- Mikor az egyik középvezetőnk, akinek egyébként nagyon neheze esett az átállás, azt mondta, hogy a történettel csak az idejét pocsékolja, a munkatársai azzal ugratták, hogy tudják ám, hogy melyik szereplőre hasonlít a legjobban.

- De mi ez a történet, miről szól? – kérdezte Angela.

- Az a címe, hogy: Hová lett a Sajtom?

Az asztal körül ülők felnevettek.

- Nekem máris tetszik – jelentette ki Carlos. Légy szíves meséld már el! Lehet, hogy mi viszont tanulunk belőle.

- Oké – felelte Michael. – Szívesen elmondom nektek, nem tart sokáig, mert rövid.

- Azzal belefogott **a történetbe**:

Élt egyszer egy távoli országban négy apró lény, akik egy útvesztőben lótván – futva sajt után kutattak, mivel az volt, az egyedüli táplálékuk és boldogságuk egyetlen forrása.

Kettő közülük egér volt – Szimatnak és Spurinak hívták őket – a másik kettő pedig emberke: olyan teremtmények, akik pont olyan kicsik voltak, mint az egerek, de külsejüket és viselkedésüket tekintve leginkább korunk emberére hasonlítottak. Egyiküket Tunyának, másikukat pedig Töreknek hívták.

Apró természetük miatt nem volt könnyű megfigyelni mit is csinálnak pontosan. Am ha valaki vette magának a fáradságot, igencsak meghökkentő dolgokat fedezhetett föl!

Az egerek és az emberkék nap mint nap azzal töltötték idejük javarészét, hogy kedvenc sajtjuk után kutattak a labirintusban.

Szimatnak és Spurinak egyszerű kis rágcsálóagyuk mellett kitűnő ösztöneik segítettek meglelni kedvencüket, a kemény jól rágcsálható sajtot, melyet a legtöbb egér szeret. A két emberkét, Tunyát és Töreket csupán meggyőződésekkel és képzelgésekkel teli elméje vezette a keresésben, melynek célja egy egészen másfajta Sajt volt – igen, így, nagy kezdőbetűvel -, amiről azt gondolták, hogy boldoggá és sikeressé teszi őket.

A számos különbség ellenére egyvalami közös volt a két páros életében: minden reggel kocogóruhát és futócipőt húztak, kibújtak piciny lakóhelyükről, kiszaladtak az útvesztőbe és kedvenc sajtjuk keresésére indultak.

Az útvesztő folyosók és kamrácskák káosza volt és a kamrák egy részében finom Sajt várt a felfedezőjére. Ám számtalan sötét, üres sarok és zsákutca is akadt a labirintusban. Akadtak olyan kamrák is amelyben ugyan volt Sajt, de vagy nekik nem ízlett, vagy nagyon régi volt benne a Sajt és már egyébként is romlásnak indult, de ezeket a kamrákat már messziről el tudták kerülni mert „búzlóttek”. Nagyon könnyen el lehetett tévedni. Mindazok számára azonban, akik eligazodtak, az útvesztő olyan titkokat tárt fel, melyek megszerpítették az életét.

Egereink, Szimat és Spuri egyszerű próba szerencse alapon kutattak sajt után. Végigfutottak egy folyosót és ahol látták, hogy üres, visszafordultak és megpróbálkoztak a következővel. Emlékeztek a sajtmentes folyosókra és fürgén jártak a labirintus egyik részéből a másikba. Szimat érzékeny orrával nagyjából kiszagolta a sajt irányát, Spuri pedig előreszárguldozott. Persze el-eltévedtek, gyakorta rossz úton mentek és falba ütköztek. De egy idő után megtalálták a helyes utat.

Az egerekhez hasonlóan a két emberke is igyekezett gondolkodni és tanulni a tapasztalatokból. Azonban összetett agyuk segítségével próbáltak valamilyen kifinomultabb módszert találni a Sajt lelőhelyének felfedezésére. Néha sikerrel is jártak, máskor viszont erős emberi meggyőződések és képzeletük kerekedtek felül és elhomályosították gondolataikat. Mindez persze bonyolultabbá és nehezebbé tette életüket labirintusban. Mindazonáltal a két páros tagjai a maguk módján megtalálták amit kerestek.

Egy szép napon az egyik folyosón rátaláltak az S Sajtraktárra, ahol mind a négyen meglelték kedvenc sajtjukat.

Ettől kezdve az egerek és az emberkék minden reggel felöltötték futófelszerelésüket és útnak indultak az S Sajtraktár felé. Hamar kialakult új életük rutinja.

Szimat és Spuri továbbra is minden nap korán keltek és futva tették meg az utat, s mindig ugyanazokon a folyosókon közelítették meg a raktárt. Ahogy megérkeztek levették futócipőjüket, összekötötték a fűzőket és cipőt a nyakukba akasztották, hogy kéznél legyen, ha valamilyen okból ismét szükség lenne rá. Csak ezután láttak neki nagy örömmel a sajt lakomának.

Eleinte Tunya és Törek is futva érkeztek reggelente az S Sajtraktárba, hogy nekilássanak a rájuk várakozó ízletes falatoknak. Ám egy kis idő elteltével az emberkék szokásai megváltoztak. Tunya és Törek minden reggel kicsit később kelt fel, mint előző nap, kicsivel lassabban öltöztek fel és már csak elsétáltak a raktárhoz. Végülis most már tudták, hogy hol van a Sajt és hogyan juthatnak hozzá biztosan, tehát teljes biztonságban is érezték magukat. Azt ugyan egyikőjük sem tudta, hogy került a sajt a raktárba. Egyszerűen úgy gondolták, hogy mindig lesz ott Sajt.

Mikor reggelente megérkeztek az S Sajtraktárba, letelepedtek és kényelembe helyezték magukat. Már nem vették fel a kocogóruhájukat sem és eltették a futócipőiket is és helyette papucsot húztak.

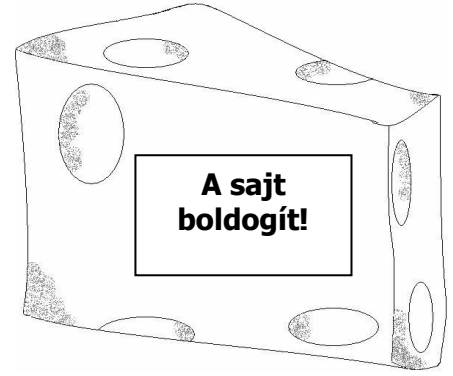
Nagyon elkényelmesedtek, most hogy *biztos helyük* volt. (Legalábbis ők így gondolták akkor.)

- Remek ez a hely – mondogatta Tunya. – Annyi Sajt van itt, hogy örökké fog tartani.

Az emberkéket boldogság töltötte el sikerük láttán és úgy érezték, többé semmilyen gondjuk nem lehet.

Nem telt bele sok idő és a páros az S Sajtraktárban talált eledelt *sajját* Sajtjának tekintette. A raktár olyan tágas volt, hogy az emberkék végül elhatározták, hogy közelebb költöznek hozzá és otthonosabbá teszik az általuk elfoglalt részt. Hogy méginkább otthon érezzék magukat, Tunya és Törek sajttrajzokkal díszítette a falakat – ezek mindig mosolyt csaltak az arcukra – és különféle mondásokat írtak a rajzokba.

Az egyik így szólt: *A Sajt boldogít!*

Olykor Tunya és Törek elhívták a barátaikat és büszkén mutogatták nekik a nagy halom Sajtot.

- Ez aztán klassz, mi? – dicsekedtek. Némelykor megkínálták vendégeiket, de olyan is előfordult, hogy nem.

- Megérdemeljük ezt a sok Sajtot – mondogatta Tunya. – Elvégre sokat törtük magunkat, mire megtaláltuk. Azzal felkapott egy szép friss darabot és befalta. Majd szokása szerint hamar elaludt.

Az emberkék esténként Sajttal eltelten botladoztak haza és másnap reggel máris visszatértek, hogy tovább egyenek.

Ez jó ideig így ment.

Ahogy telt – múlt az idő, a két emberke magabiztossága fokozatosan átváltott a sikeresek arroganciájába.

Ekkor már annyira elkényelmesedtek, hogy fel sem tűnt nekik, hogy mi történik körülöttük.

Mindeközben Szimat és Spuri mit sem változtattak megszokott életmódjukon. Minden reggel korán érkeztek és rögtön körbeszaladtak, kaparásztak, körbeszimatoltak az S Sajtraktárban, hogy lássák, nem változott-e valami az előző este óta. Csak ezután ültek le, hogy elmajszolják aznapi sajtdagjukat.

Egy reggel a raktárba érve azt látták, hogy a sajtból egy morzsa nem sok, de annyi sem maradt. Ez egyáltalán nem lepte meg őket. Mivel mindig megfigyelték, hogy a megmaradt sajt mennyisége napról napra csökken, tudták, hogy az elkerülhetetlen előbb – utóbb bekövetkezik. Felkészültek erre és most ösztönösen tették amit tenniük kellett.

Összenéztek, lekasztották nyakukból a fűzőnél összekötött futócipőt, felhúzták, befűzték és neki indultak a labirintusnak. Nem bonyolították tovább a helyzetet. A két egér számára a probléma és a megoldás is egyszerű volt. Az S Sajtraktárban megváltozott a helyzet, tehát nekik is változtatni kellett a szokásaikon. Szimat megemelte kicsit az orrát, beleszipantott a levegőbe, fejével intett Spurinak, aki azonnal száguldani kezdett a jelzett folyosó felé, Szimat pedig olyan gyorsan követte ahogyan csak tudta.

Máris azon voltak, hogy új sajtot találjanak maguknak.

Később aztán Tunya és Törek is megérkezett az S Sajtraktárba. Mivel ők nem figyeltek oda a raktárban nap mint nap zajló változásokra, biztosra vették, hogy a Sajt ma is ott lesz. Nem voltak felkészülve arra amit láttak.

- Hát ez meg mi? Hová lett a Sajt? – kiabálta Tunya. Aztán csak üvöltött tovább: - Nincs Sajt? Hol a Sajt? – mintha valaki visszatenné az elfogyott sajtot, ha elég hangosan ordibál.

- Ki vitte el a Sajtomat? – üvöltötte újra.

Végül csípőre tette a kezét és kivörösödött arccal ordította torkaszakadtából: - Ilyet nem lehet csinálni!

Törek hitetlenkedve csóválta fejét. Ő is arra számított, hogy talál Sajtot az S Sajtraktárban. Sokáig csak állt a döbbenettől dermedten. Erre egyáltalán nem volt felkészülve. Hallotta, hogy Tunya kiabál valamit, de nem akart odafigyelni. Úgy érezte képtelen szembenézni azzal, ami rá várt, ezért befelé fordult és próbált minden ingert kizárni.

Az emberkék reagálása nyilván nem rokonszenves és semmiképpen nem produktív, mindazonáltal nagyon is érthető. Sajtot találni nem volt könnyű, ezért a raktár tartalma sokkal többet jelentett számukra annál, hogy naponta van mit enniük. A Sajt felfedezése számukra egyet jelentett annak megszerzésével, amit a boldogságuk kulcsának hittek. Mindannyiuknak megvolt a maga egyéni ízléstől függő elképzelése arról, mit is jelent a Sajt. Egyeseknek a Sajt a birtoklás lehetőségét jelentette, másoknak a jó egészséget vagy a lelki béke elérésének a lehetőségét. Töreknek a Sajt biztonságérzetet adott, annak ígéretét hordozta, hogy egy napon majd családot alapíthat és vehet egy kedves kis házikót a Mozzarella soron. Tunya szemében a Sajt annak záloga volt, hogy nagykutya lehessen belőle, aki másokat vezényel, irányít és egy tágas házban lakik a Camembert domb tetején.

Mivel a Sajt igen fontos volt az életükben, a két emberke sokáig tanácskozott, hogy mitévők legyenek. De nem tudtak más ötlettel előállni, mint hogy ismét körül kellene nézni az S Sajtraktárban, csakugyan minden Sajt eltűnt-e.

Miközben Szimat és Spuri gyorsan haladtak előre, Tunya és Törek töretlenül tunyultak. Siránkozva átkozták az égbekiáltó igazságtalanságot. Törek egyre búskomorabb lett. Mi lesz ha holnap sem találják a raktárban Sajtot? Neki ezzel a Sajttal rengeteg terve volt.

Az emberkék egyszerűen nem tudták elhinni, hogy ilyesmi megtörténhetett. Hát hogyan lehetséges ez?

Őket senki nem értesítette, senki nem figyelmeztette. Ez nem helyénvaló eljárás. A dolgokat nem lenne szabad így elintézni.

Tunya és Törek aznap este éhesen, elcsüggedten ballagtak haza.

Indulás előtt azonban Törek még felírt egy mondatot a falra:

Másnap reggel ismét elindultak otthonról és visszamentek az S Sajtraktárhoz. Félig – meddig még mindig arra számítottak, hogy ott találják a *saját* Sajtjukat. Ám semmi nem változott, a raktár teljesen üres volt. Nem volt már benne egy szemernyi Sajt sem. Az emberkék nem tudták mihez kezdjenek, csak álltak földbegyökerezett lábbal, mozdulatlanul, mint két szobor.

Törek összeszorította a szemét, ahogy csak tudta és befogta a fülét. Se látni, se hallani nem akart semmit. Nem akarta belátni, hogy a Sajtészlet lassan fokozatosan tűnt el végül. Erősen akart hinni abban, hogy egyik napról a másikra egyszer csak eltűnt. Tunya újra meg újra kielemezte a helyzetet,

jártatta bonyolult, meggyőződésekkel túlterhelt agyát és végül ez a kérdés bukott ki belőle:

- De hát miért tették ezt velem?- Mi ez az egész?

Egy idő múlva aztán Törek kinyitotta a szemét és körbenézett.

- Mellesleg hol van Szimat és Spuri? – kérdezte. – Szerinted nem lehet, hogy ők tudnak valamit ami mi nem?

- Ugyan mit tudhatnának? – vágott vissza Tunya gúnyosan. – Hiszen csak egerek. Egyszerűen csak reagálnak arra ami történik. Mi viszont emberkék vagyunk – folytatta mérgesen. Sokkal több eszünk van, mint nekik.

Rá kell jönnünk, hogy mi történt itt!

- Tudom, hogy okosabbak vagyunk – felelte Törek -, de most nagyon úgy néz ki, hogy nem csinálunk semmi olyat, ami náluk több észre vallana. Te Tunya, megváltozott itt a helyzet. Lehet, hogy nekünk is változtatni kéne a szokásainkon és pár dolgot másként kéne csinálni.

- Már miért kellene nekünk megváltozni? Mi emberkék vagyunk, nem valami egyszerűbb faj! Ilyesminek nem lenne szabad megtörténnie velünk. Ha valami változik annak nekünk kellene hasznot hajtson.

- Már miért? – kérdezte csodálkozva Törek.

- Mert jogunk van hozzá!

- Mármint mihez van jogunk?

- Jogunk van a Sajthoz! – jelentette ki Tunya.

- De miért?

- Mert... mert ezt az egész zúrt nem is mi csináltuk. Valaki más volt az, úgyhogy mi csak jól járhatnánk.

- Mi lenne, ha nem elemeznénk annyit az egészet, hanem elindulnánk ÚjSajtot keresni? – javasolta Törek.

- Nem, nem – szállt szembe vele Tunya. – A végére akarok járni ennek.

Mialatt Tunya és Törek azon tanakodtak, mit tegyenek, addig Szimat és Spuri már messze járt. Egyre távolabb jutottak az útvesztőben, fel és alá futkostak a folyosókon és szorgosan kutattak sajt után a raktárakban. Csak az járt az eszükben, hogy ÚjSajtot kell találniuk. Egy darabig nem jártak sikerrel, ám végül eljutottak a labirintusnak egy olyan részébe, ahol még soha nem jártak korábban: az Ú Sajtraktárba.

Sikkantva cincogtak az örömtől. Megtalálták amit annyira kerestek, az ÚjSajtot méghozzá hatalmas mennyiségben. Alig akartak hinni a szemüknek. Soha azelőtt egér ekkora halom sajtot még nem látott.

Eközben Tunya és Törek még mindig az S sajtraktárban csücsült, a helyzetet elemezte és sajnálták magukat. Kezdett megmutatkozni rajtuk a sajthiány több tünete. Idegesek és dühösek voltak és egymást okolták azért, hogy ilyen helyzetbe kerültek.

Töreknek időről időre eszébe jutottak egérbarátai, Szimat és Spuri és eltűnődött azon, hogy vajon ők találtak-e már sajtot? Úgy vélte, nehéz idők járhatnak rájuk, mivel az útvesztőben szaladgálás rendszerint bizonytalan eredménnyel járt. Ugyanakkor azt is tudta, hogy ez a bizonytalanság többnyire csak egy ideig tart. Törek néha elképzelte, hogy a két egér már megtalálta az ÚjSajtot és éppen vidáman falatoznak belőle. Arra gondolt, milyen jó is lenne kalandozni kint a labirintusban és ÚjSajtra lelni.

Szinte már érezte is a csodás ízt a szájában.

Minél tisztábban látta lelki szemeivel, ahogy rábukkan az ÚjSajtra, annál könnyebben el tudta képzelni, hogy elhagyja az S Sajtraktárt.

- Gyerünk, menjünk innen! – tört ki hirtelen.

- Nem, ne! – tiltakozott sietve Tunya. – Én jól érzem itt magam. Kényelmes hely ez. És jól ismerem, odakint pedig veszély vár ránk.

- Dehogyan! – vitázott vele Törek. – Már egy csomó helyen jártunk a labirintusban és most sem lesz semmi gond, menni fog.

- Öreg vagyok én már ehhez – felelte Tunya. – Az a helyzet, hogy nem vonz különösebben az a kilátás, hogy eltévedek és hülyét csináljak magamból. Téged igen?

Erre Törek félelme a kudarctól egycsapásra visszatért és elhalványult az a reménye, hogy ÚjSajtot fedez fel.

Így aztán az emberkék továbbra is csak azt tették, amit eddig, vagyis elmentek az S Sajtraktárba, majd mivel változatlanul nem találtak ott semmit, minden aggodalmuk és bosszúságuk terhével együtt tértek haza.

Saját maguk előtt is igyekeztek letagadni, hogy mi történik, ám esténként már egyre nehezebben sikerült álomba merülniük, s másnapra aztán egyre kevesebb erejük maradt, így hamar felzaklatta őket a legapróbb dolog is. Otthonuk már nem az a kellemes hely volt, ami egykor. Rosszul aludtak, rémálmok gyötörték őket arról, hogy többé már nem találják Sajtot.

Ám Törek és Tunya nap - nap után visszatért az S Sajtraktárba és ott vártak a csodára.

- Szerintem, ha szorgalmasabbak lennénk, rájönnénk, hogy nem is történt itt komoly változás. – mondta egy nap Tunya. – A Sajt biztos itt van a közelben, csak elrejtették valahova. Talán csak a fal mögött van.

Másnap a két emberke szerszámokkal érkezett a raktárba.

Tunya tartotta a vésőt, Törek pedig addig püfölte a kalapáccsal, amíg sikerült lyukat ütniük az S raktár falán. Bepillantottak, de egy szem Sajtot sem láttak. Nagyot csalódtak, ám még ekkor is úgy vélték, hogy ez a probléma megoldása. Ezután korábban kezdték a munkát és később fejezték be. De ahogy múltak a napok, erőfeszítéseik eredménye csupán egy tágas lyuk lett a falon. Törek kezdte felismerni, hogy mi a különbség az elfoglaltság és a munka között.

- Lehet, hogy csak nyugodtan kéne ülnünk – morfondírozott Tunya -, és várunk, hogy mi lesz.

Előbb vagy utóbb csak visszarakják ide a Sajtot.

Törek meggyőzte magát, hogy ez igaz lehet. Így hát mindennap hazament, pihent, majd másnap kissé vonakodva bár, de visszatért Tunyával az S raktárhoz. Ám Sajtot soha nem találtak.

Ekkorra az emberkéket már nagyon legyengítette az éhezés és az állandó stressz. Törek megelégelte, hogy a raktárban üldögélve várokozzék arra, hogy helyzetük jobbra forduljon. Kezdte megérteni, hogy minél tovább maradnak Sajt nélkül, annál kilátástalanabb lesz a helyzetük. Tudta, kezdenek teljesen leépülni.

Végül egy nap a raktárban Törek nevetésben tört ki, olyan szájalmasnak tartotta saját magát.

- Hahaha! Most nézd meg, milyen szerencsétlenek vagyunk! Folyton ugyanazt csináljuk és csodálkozunk, hogy miért nem változik semmi, miért nem javul a helyzet. Ha nem lenne ennyire röhejes amit csinálunk, komolyan sírni tudnék!

Törek persze nem lelkesedett azért, hogy megint az útvesztőben kell majd szaladgálnia, hiszen tudta, hogy el fog keveredni és elképzelése sem lesz arról, hogy hol található Sajtot. Mégis nevetnie kellett saját ostobaságán, ha arra gondolt, hova vezet a félelme.

- Hová tettük a futócipőinket? – kérdezte Tunyától.

Sokáig tartott, amíg rábukkant a cipőkre, mert mindent elraktak amikor ráakadtak a Sajtra az S raktárban és azt hitték soha többé nem lesz már szükségük a felszerelésre.

Amikor Tunya látta, hogy társa belebújik a futófelszerelésbe, megszólalt:

- Ugye nem mondd komolyan, hogy ki akarsz menni a labirintusba? Miért nem várod meg itt bent velem együtt, hogy visszahozzák a Sajtot.

- Te még mindig nem érted az egészséget – felelte Törek. – Én sem akartam elfogadni, de már rájöttem, a régi Sajt sohasem fog visszakerülni ide. Itt az ideje, hogy ÚjSajt után nézzünk.

- De mi van, ha odakint nincs is Sajt? – ellenkezett Tunya. – Vagy még ha lenne is, mi van ha nem találod meg?

- Nem tudom – válaszolta Törek. Ugyanezeket a kérdéseket számtalanszor feltette már saját magának és most ismét nőni kezdett benne a félelem, amely eddig ott tartotta.

Ekkor feltett magának egy másik kérdést: „Hol van rá nagyobb esélyem, hogy Sajtot találjak, itt vagy az útvesztőben?”

Elképzelte magát, ahogy mosollyal az arcán erre – arra kalandozik az útvesztőben. Noha meglepődött, a lelki szemei előtt felmerült kép mégis jó érzéssel töltötte el. Tudta jól, hogy alkalmanként el fog majd tévedni, de bizonyos volt abban is, hogy odakint ÚjSajtra lelhet és ezáltal ismét megtalálja mindazt a jót ami a Sajttal jár. Összeszedte a bátorságát.

Aztán minden lelki erejét egybegyűrva igyekezett a valaha elképzelt legélethűbb, részletekben leggazdagabb képet megfesteni elméjében: ezen a képen önmagát látta amint megtalálja az ÚjSajtot és örvendezik a felfedezésén. Látta magát, ahogy lyukas svájci sajtot eszik, majd élénk narancssárga cheddart, meg amerikai sajtokat, aztán olasz mozzarella és mesésen puha francia camembert és.....

Ekkor meghallotta, hogy Tunya mond valamit és ráébredt, még mindig az S raktárban ülnek.

- Tunya, a dolgok néha megváltoznak és azután már semmi nem ugyanolyan, mint azelőtt volt – szólalt meg Törek. – Úgy néz ki, most is éppen ez történt. Ilyen az élet. Az élet továbblépett és nekünk is ezt kell tennünk. Törek csak nézte csupa csont és bőr társát és igyekezett meggyőzni, de Tunya félelme haragba csapott át és már oda sem hallgatott rá. Törek nem akarta megbántani barátját, de képtelen volt visszatartani nevetését, olyan ostobán festettek.

Készülődés közben Törek felélénkült, megkönnyebbült attól, hogy végre képes nevetni önmagán és el tud szakadni a raktártól és tovább mer indulni. Ismét felnevetett, majd nagyot kiáltott:

- Irány a labirintus!

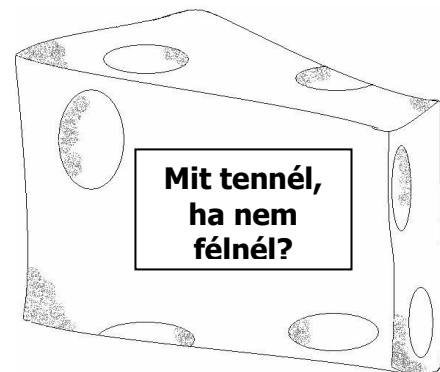
Tunya nem nevetett és egy szóval sem felelt. Törek felemelt egy éles kavicsot a földről és felírta egy gondolatát a falra, hogy Tunya gondolkodjon el rajta. Szokása szerint még egy Sajtot is rajzolt köréje, remélve, hogy ezzel sikerül megnevettetnie Tunyát és eléri vele, hogy jobb hangulatba kerüljön és elinduljon az ÚjSajt keresésére. Tunya azonban látni sem akarta a rajzot amelyben a felírat így szólt: *Aki nem hajlandó változni*

Törek kidugta fejét az ajtón és nyugtalanul pillantott szét az útvesztő folyosóin. Azon tűnődött, hogyan is rekedhetett itt ezen a Sajt nélküli helyen. Nyilván azt hitte, hogy másutt nincs Sajt a labirintusban, vagy ha van is nem fogja megtalálni. Ilyen félelemtől indítottatott tévhitük bénították meg és gyötörték sokáig. Törek most elmosolyodott. Tudta, Tunya azon töpreng vajon hová lett a Sajt? Neki viszont már csak az járt a fejében, miért nem fogta magát és indult el a Sajt keresésére már sokkal hamarabb.

Ahogy kilépett az útvesztőbe még visszanezett a raktárba és feltámadt benne az ott megélt kényelem érzése. Valósággal húzta vissza az ismerős, megszokott területre, noha már jó ideje nem talált ott egy falatka Sajtot sem. Törekben nyugtalanság támadt, eltűnődött, valóban ki akar-e lépni a labirintusba. Felírt egy mondatot a falra és egy ideig csak bámulta saját írását:

Mit tennél, ha nem félnél?

Elgondolkodott a kérdésen. Tudta, hogy némelykor egy kis félelem még jót is tesz. Amikor attól tartunk, hogy a dolgok a jelenleginél még rosszabbul is alakulhatnak, ha nem teszünk semmit, a félelem tettekre sarkallhat minket. Csak olyankor nem jó a félelem semmire, amikor már mindenféle cselekvéstől visszatart.

Jobb felé nézett, az útvesztőnek abba a részébe, amelyben még sosem járt és érezte, hogy felszökik bensejében a félelem. Ám ekkor nagy levegőt vett, jobbra fordult a folyosón és lassan elkocogott az ismeretlenbe. Miközben próbált eligazodni, egyre csak azon aggodalmaskodott, hogy nem várokozott-e túl sokáig az S raktárban. Már régóta nem evett egy falat Sajtot sem és igencsak legyengült. A szokásosnál lassabban haladt az útvesztőben és jóval nagyobb megerőltetést jelentett a futás, mint régen. Elhatározta, ha még egyszer hasonló helyzetbe kerül, nem fog belesüppedni a kényelembe, hanem hamar alkalmazkodni próbál a változásokhoz. Ez nagyban megkönnyíti majd a dolgát. Halványan elmosolyodott, amikor eszébe jutott a mondás: Jobb későn, mint soha. Az elkövetkezendő napokban Törek talált itt –ott kisebb Sajt kupacokat, de ezek nagyon hamar elfogytak. Abban reménykedett, hogy olyan mennyiségű Sajtot talál, amiből vihetne vissza Tunyának is, ezzel ösztökélve, hogy induljon útnak végre ő is. Ám magabiztossága nem volt még a régi.

Magában beismerte, hogy nagyon kaotikusnak találja az útvesztőt. Mintha minden megváltozott volna mióta utoljára kint járt. Gyakran, amikor már azt hitte végre eljutott valahová, rájött, hogy eltévedt a folyosókon. Mintha folyton két lépést haladt volna előre, egyet pedig hátra. Nehéz volt így keresni, de azt elismerte magában, hogy ismét a labirintusban kutatni korántsem olyan rossz, mint ahogy félelmei súgták neki. Ahogy múlt az idő, egyre többször tűnődött el azon, van-e esélye arra, hogy sok ÚjSajtot találjon. Arra gondolt, hogy talán ez a kutatás túl nagy falat neki. Ezen aztán elnevette magát, hiszen egyenlőre szó sem volt semmiféle falatról, még kicsiről sem. Amikor lelohadt a lelkesedése, mindig emlékeztette magát, hogy bármily kényelmetlen is amit csinál, még mindig sokkal jobb, mint egyhelyben ülni Sajt nélkül. Most az ő kezében van az irányítás és nem csupán hagyja, hogy a dolgok csak úgy megtörténjenek vele. Azután pedig azt mondogatta magának, hogy ha Szimat és Spuri tovább tudott lépni, akkor ő is képes erre.

A korábbi időszakra visszagondolva Törek később rájött, hogy az S raktárban a Sajt tulajdonképpen nem is egyik napról a másikra tűnt el, ahogy korábban hitte. A vége felé már egyre csökkent a Sajt mennyisége és ráadásul a maradék is kiszikkadt. Már egyébként sem volt olyan jó íze mint korábban. Talán még penészes is lett a Régi Sajt, csak nem vette észre. Visszatekintve be kellett lássa, hogy ha akarta volna, valószínűleg kitalálhatta volna hova vezet ez az egész. Csak hát persze nem akarta. Törek arra is ráébredt, hogy a változás vélhetőleg nem érte volna váratlanul, ha figyelemmel kísérte volna ami történik és megpróbálta volna előre látni, milyen változás várható. Talán Szimat és Spuri pontosan ezt tette. Elhatározta, hogy ettől kezdve jobban fog figyelni.

Számít a változásra, várja majd a bekövetkeztét. Alapvető ösztöneiben bízva igyekszik majd megérezni, mikor közeledik a változás és felkészül rá, hogy alkalmazkodjon hozzá.

Megállt kicsit pihenni és ezt írta a labirintus falára:

Nem sokkal ezt követően – miután már hosszú ideje nem bukkant Sajtra – Törek végre meglátott egy ígéretesnek tűnő nagy Sajtraktárt. Azonban amikor belépett, csalódottan nyugtázta, hogy teljesen üres.

- Milyen jól ismerem már ezt az érzést – gondolta magában -, engem is egészen eltölt az üresség. Legszívesebben azonnal abbahagyta volna a kutatást. Egyre többet veszített az erejéből. Tudta, hogy eltévedt és már komolyan attól tartott, nem éri meg, hogy ÚjSajtra leljen. Arra gondolt, hogy meg kellene fordulnia és vissza kéne mennie az S raktárba. Ha sikerülne elérnie odáig és Tunya még mindig ott lenne, legalább nem lenne egyedül.

De akkor ismét feltette magának a korábbi kérdést: *Mit tennél, ha nem félnél?*

Már egy ideje azzal hitegette magát, hogy túljutott a félelmen, ám több alkalommal még saját magának sem vallotta be, hogy fél. Nem tudta volna mindig megmondani, hogy pontosan mitől is tart, ám mostani legyengült állapotában tudta, fél egyedül továbbmenni. Törek nem jött rá, hogy azért olyan elkeseredett, mert még mindig félelmekkel teli tévhitet terhelik.

Eltűnődött azon, vajon Tunya otthagya-e már a Sajtraktárt, vagy még mindig megbénítja a félelme. Ekkor eszébe jutott, régebben mikor érezte magát legjobban az útvesztőben – mindig akkor, amikor haladt előre. Ismét felírt valamit a falra, ami emlékeztető volt önmaga számára is, ugyanakkor a reményei szerint őt követő Tunyának is szólt:

Törek végignézett az előtte húzódó sötét folyosón és érezte, hogyan munkál bensejében a félelem. Vajon mi vár rá a távolban? Üres a folyosó vége? Vagy ami még rosszabb lenne: nem fenyegeti valamilyen veszély? Egyszerre mindenféle ijesztő dolog jutott az eszébe, ami történhet vele. Szinte halálra rémisztette saját magát. Ám egyszer csak felnevetett, rájött, a félelmei csak tovább rontják a helyzetét. Úgyhogy azt tette, amit félelem nélkül tett volna: elindult egy új irányba. Ahogy futni kezdett a sötét folyosón, elmosolyodott. Bár még nem ébredt rá, Törek megtalálta azt, ami megnyugtatta a lelkét. Tovább tudott lépni és bizalommal közeledett ahhoz, ami várt rá, noha nem tudta pontosan, hogy mi lehet az. Meglepetésére kezdte egyre jobban érezni magát. El is tűnődött ezen: - Vajon mitől vagyok ilyen remekül? – tette fel magának a kérdést. Nincs egy falat Sajtom se és fogalmam sincs hova megyek és hova fogok megérkezni. Nem telt bele sok idő és ráébredt mitől érzi olyan jól magát. Meg is állt, hogy felírja a falra:

Törek megértette, hogy saját félelme rabja volt, majd azzal, hogy új irányba indult, megszabadult a rabságból. Ekkor megérezte az útvesztő ezen részében fűdögölő hűvös szellőt, amitől rögtön fel is frissült. Vett néhány mély lélegzetet, érezte hogy a mozgás máris felélénkítette. Miután sikerült túljutnia félelmén, a haladás élvezetesebbnek bizonyult, mint valaha gondolta volna. Régóta nem érezte magát ilyen pompásan. Már majdnem egészen elfelejtette, hogy milyen jó kis móka a kutatás. Hogy még jobban élvezze a helyzetet, Törek ismét elkezdett egy képet festeni az elméjében. Az élethű, részletekben gazdag képen önmagát látta, ahogy a kedvenc Sajtjai – kezdve a cheddarra-tól egészen a brie-ig – nagy halmjai között üldögél. Lelki szemei előtt látta saját magát, ahogy a sok finom Sajtot rágcsálja és mi tagadás, nagyon tetszett neki a látvány. Azután azt képzelte el, mennyire élvezné a Sajtok pompás ízét. Minél tisztábban látta saját magát, ahogy az ÚjSajtot kóstolgatja, annál hihetőbbé és életszerűbbé vált ez a cél.

Érezte, hogy meg fogja találni a Sajtot. Ekkor ezt írta a falra:

Törek ettől kezdve csak arra gondolt, mit nyerhet, ha továbbindul és arra sosem, hogy mit veszíthet. Elgondolkodott azon vajon miért vélte mindig úgy, hogy a változás rosszat jelent. Most már belátta, hogy a változás jót is hozhat.

- Vajon miért nem értettem már meg ezt korábban? – tette fel önmagának a kérdést.

Azzal a korábbinál kitartóbban és fűgébben kezdett el futni a labirintusban. Nemsokára megpillantott egy Sajtraktárt és nagy izgalom lett úrrá rajta amikor a bejárat mellett kisebb darabokat vett észre az ÚjSajtból.

Még sosem látott ilyen fajta Sajtot, de nagyon jól nézett ki mind. Meg is kóstolta a darabokat és örömmel tapasztalta, hogy egyik finomabb, mint a másik. Megette a talált ÚjSajt java részét, de néhány darabot a zsebébe dugott, hogy későbbre is maradjon és, hogy esetleg megoszthassa Tunyával. Egyre inkább visszanyerte az erejét. Izgatottan lépett be a Sajtraktárba. Ám döbbenet láta, hogy teljesen üres. Valaki megelőzte és csak azt a néhány darab ÚjSajtot hagyta hátra. Eszébe jutott, hogy ha korábban indult volna, valószínűleg rengeteg ÚjSajtot talált volna itt. Törek ekkor úgy döntött, hogy visszamegy az S Sajtraktárba és megkérdezi Tunyát hajlandó-e vele tartani. Miközben visszafele indult az addig megtett úton, egy alkalommal megállt, hogy ismét a falra írjon:

Törek nemsokára visszatért az S Sajtraktárba és ott találta Tunyát. Megkínálta az ÚjSajt darabjaival, de a barátja nem kért belőlük. Tunya megköszönte barátja figyelmességét, aztán azt mondta:

- Nem hiszem, hogy ízlene nekem az ÚjSajt. Nem ezt szoktam meg. Vissza akarom kapni a *saját* Sajtomat és amíg ez meg nem történik egy jöttányit sem vagyok hajlandó változtatni semmin.

Törek csalódottan csóválta fejét és vonakodva bár, de egyedül indult el ismét. Mire visszaért az útvesztő addig megjárt legtávolabbi részébe, már nagyon hiányzott neki a barátja, de egyszersmind jó érzés töltötte el a felismerései miatt. Noha még nem bukkant ÚjSajt gazdag lerakatára és az sem volt biztos, hogy egyáltalán talál-e ilyet, már megértette, hogy nem csupán a megtalált Sajt teszi boldoggá. Olyankor is boldog amikor nem a félelem irányítja tetteit. Például amit most csinált azt szívesen csinálta. Mindezt felismerve Törek már nem érezte azt a gyengeséget, amit a kiürült S raktárban. Annak a megértése, hogy a félelem már nem állhat az útjába, valamint a tudat, hogy új irányba indult el, együttesen lelkesítette és erőt adott neki. Úgy érezte, most már csak idő kérdése és megtalálja, amire szüksége van. Mi több, igazából az az érzése támadt, hogy máris megtalálta, amit keresett. Elmosolyodott, ahogy megértette:

Mint már korábban is Törek ismét belátta, hogy amitől az ember fél, az sohasem olyan rossz, mint ahogyan elképzeli. A bennünk kialakuló félelem sokkalta rosszabb, mint a valós helyzet. Ő például annyira félt, hogy sosem talál ÚjSajtot, hogy el sem kezdte keresni. Ám mióta útnak indult, mindig talált annyi Sajtot a folyosókon, hogy folytatni tudta útját és most már arra számított, hogy fog még többet is találni. Már a várakozás is egyre izgalmasabb lett. Azelőtt a gondolkodását elhomályosították aggodalmai és félelmei. Régebben az járt a fejében, mi lesz, ha nem talál elég Sajtot, vagy ha amit talál az nem tart addig amíg szeretné, vagy esetleg nem is fog ízleni amit talál. Mindig többet gondolt arra, mi fordulhat rosszabbra, mint arra, hogyan fordulhatnak jóra a dolgok. De mindez megváltozott azóta, hogy elhagyta az S raktárt. Régen mindig azt gondolta, hogy a Sajtnek mindig ugyanott kell lennie és, hogy a változás rossz. Mostanra már belátta, hogy a változás természetes folyamat: akár számítnak rá, akár nem mindenképpen bekövetkezik és csak azokat érinti váratlanul akik nem számolnak vele. Amikor rájött, mennyire megváltoztak az elképzelései, Törek megállt, hogy ismét felírjon valamit a falra:

Régi elképzelés nem vezet ÚjSajthoz!

Bár Törek nem talált még nagyobb mennyiségű ÚjSajtot, miközben futott végig az útvesztő egyik folyosóján, azon járt az esze, amit már megtanult a történetekből. Megfigyelte, hogy új meggyőződése újfajta magatartásra ösztökéli. Másképp viselkedik már, mint amikor reggelente újra és újra visszatért a kiürült raktárba. Most már tudta, ha változik a meggyőződésünk, akkor a tetteink is megváltoznak. Rajtunk áll, abban hiszünk-e, hogy a változás rosszat hoz és ezért elutasítjuk, vagy pedig hiszünk benne, hogy az új Sajt megtalálása segít rajtunk és ezért felkaroljuk, örülünk a változásnak. Minden azon múlik, mit hiszünk, melyik meggyőződést választjuk. Törek ekkor ezt írta a falra: *Amikor megérted, hogy az ÚjSajt megtalálása.....*

Törek most már tudta jól, hogy sokkal jobb helyzetben lenne, ha hamarabb reagált volna a változásra és korábban elhagyta volna az S Sajtraktárt. Testben és lélekben erősebb lenne és könnyebben megbirkóznia azzal a kihívással, hogy ÚjSajtot kell találnia. Ami azt illeti igen valószínű, hogy már meg is találta volna, ha számít a változásra és nem azzal vesztegeti az idejét, hogy tagadja még azt is ami megtörtént. Ismét a képzeletéhez folyamodott és maga előtt látta, ahogy megtalálja és ízlelgeti az ÚjSajtot. Elhatározta, hogy folytatja az útját, méghozzá a labirintus általa még ismeretlen részeibe. Itt – ott ismét csak talált kisebb Sajtdarabokat, így kezdte visszanyerni erejét és önbizalmát. Ahogy visszagondolt az indulás óta megtett útra, már nagyon örült, hogy több helyen is üzenete hagyott a falon. Bízott benne, hogy Tunya ezeket követve a nyomára bukkan az útvesztőben, ha végre rászánja magát, hogy otthagyja az S raktárt. Törek persze csak remélhette, hogy jó irányba tart. Eltűnődött, vajon mennyi az esélye annak, hogy Tunya elolvassa az írott üzeneteket és megtalálja az utat. Most ismét megállt és felírta a falra ami már egy ideje a fejében járt:

Ekkorra Törek már teljesen maga mögött hagyta a múltat és alkalmazkodott a jelenhez. Megerősödve, fűgében folytatta útját a labirintusban és nemsokára célba is ért! Mikor már úgy érezte, hogy örök időktől fogva az útvesztő folyosóit járja, útja – vagy legalábbis útjának mostani szakasza – egyszerre boldog véget ért. Törek éppen egy zsákutcában haladt előre, befordult egy sarkon – és ott találta magát az U Sajtraktár előtt!

Amikor belépett egészen megdöbben. Körülötte mindenütt a mennyezetig halmozott kupacokban állt a Sajt. Ennyi Sajtot egy rakáson még életében nem látott, még legszebb képzeleteit is felülmúlta a látvány. Sokféle típust meg sem tudta volna nevezni, mivel soha azelőtt nem hallott róla, hogy ilyen Sajt is van. Pár pillanatig azon gondolkodott, hogy ébren van-e vagy továbbra is csak álmodik, de aztán meglátta régi cimboráit, Szimatot és Spurit. Szimat odabiccentett neki, spuri pedig intett az egyik lábacskaival. Duzzadt kis pocakjuk elárulta, hogy már egy ideje itt tartózkodnak. Törek sietve rájuk köszönt, aztán hamar végigkóstolta kedvenc Sajtjait. Lehúzta a cipőjét, összekötötte a fűzőket és a nyakába akasztotta őket, hogy szükség esetén kéznél legyenek. Szimat és Spuri nevettek és elismerően bólintottak. Aztán Törek belevetette magát az ÚjSajtba. Amikor jóllakott, felemelt egy darab friss Sajtot és tósztot mondott: **ÉLJEN A VÁLTOZÁS!**

Miközben boldogan majszolta az ÚjSajtot átgondolta, mit tanult a történetekből. Megértette, hogy amíg félt a változástól, addig tulajdonképpen a már rég eltűnt RégiSajt illúziójába kapaszkodott. Mi volt hát, ami a változást előidézte benne? Az éhhaláltól való félelem? Egészen biztos, hogy ez is közre játszott, gondolta magában és elmosolyodott. Aztán felnevetett és megértette, hogy akkor kezdett megváltozni, amikor már tudott nevetni saját magán és azon amit rosszul csinált. Rájött, hogy úgy lehet leghamarabb megváltozni, ha tudunk nevetni saját butaságunkon – akkor el tudunk szakadni a múlttól és tovább tudunk lépni.

Tudta mindezekon kívül azt is, hogy nagyon fontos dolgot tanult egérbarátaitól. Ők egyszerűen éltek az életüket. Nem elemezték agyon a helyzetet és nem bonyolították túl a dolgokat. Amikor a helyzet megváltozott, a Sajt eltűnt, ők is azonnal változtattak a szokásaikon és követték a Sajtot.

Törek elhatározta, hogy ezt észben fogja tartani.

Ugyanakkor fejlettebb agya segítségével a keresés közben Törek olyasmit is megtehetett, amire az emberkék inkább képesek, mint az egerek: elképzelte önmagát – egy élethű, részletgazdag képben -, amint a korábbi felfedezéseknél jobbat, sokkal jobbat talál.

Végiggondolta, hogy milyen hibákat követett el és ennek alapján tervet készített a jövőre nézve. Már biztosan tudta, hogy meg lehet tanulni felülkerekedni a változásokon: tisztában kell lenni azzal, hogy miért fontos a rugalmasság és a gyors reagálás. Nem szabad túlbonyolítani elképzeléseinket, sem hagyni, hogy félelmeink megzavarjanak, észre kell venni az apró változásokat, hogy felkészülten fogadhatjuk a közelgő nagyobb átalakulások beköszöntét.

Törek tudta, hogy legközelebb gyorsabban kell alkalmazkodnia, mivel ha nem alkalmazkodik időben, az olyan mintha a világon semmit nem tett volna. Azt is felismerte, hogy a változások legnagyobb akadályai saját magában rejlik és amíg *ő maga* nem változik, addig semmi nem javul. És ami talán még ennél is fontosabb rájött: *valahol mindig van ÚjSajt, akár belátjuk az adott pillanatban, akár nem* és annak megtalálása lesz mindazoknak a jutalma akik túlépnek a félelmeiken és örömeiket lelik a kalandban. Tudta persze azt is, hogy a félelem bizonyos fokig hasznos, mivel megóvhat a veszélytől, de megértette, félelmeinek többsége irracionális volt és megakadályozta abban, hogy időben meg tudjon változni. Noha bekövetkeztek nagyon nem tetszett neki, Törek utólag már belátta, hogy a változás rejtve bár, de áldásnak bizonyult, hiszen ennek köszönheti, hogy még jobb Sajtot talált, sőt mi több eközben jobbik énjét is megtalálta.

Miközben Törek a történet tanulságain tűnődött, eszébe jutott barátja Tunya. Vajon olvasta-e már azokat az üzeneteket, melyeket az S raktártól kezdve az útvesztőn átvezető útja során írt a falra? Vajon Tunya elszánta-e már magát egyáltalán az indulásra? Kilépett-e a labirintusba és felfedezte-e, hogyan lehet szebb az élete? Vagy netán még mindig ott tunyul a raktárban, mert nem hajlandó megváltozni?

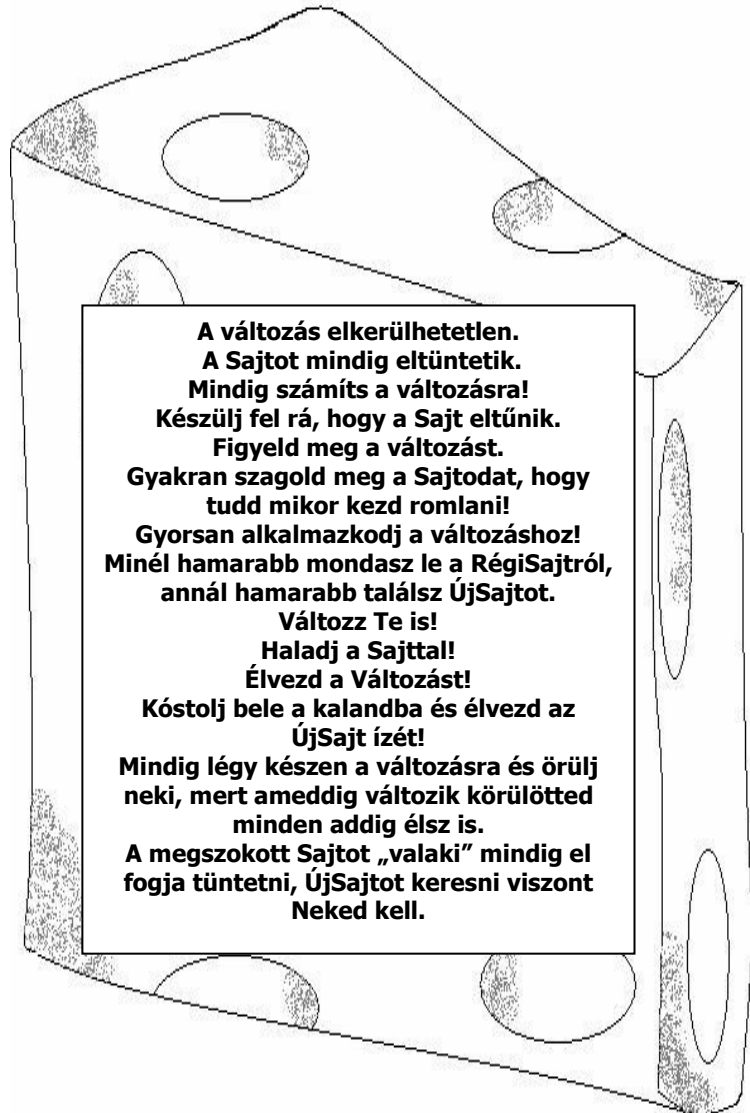
Törek arra gondolt, esetleg újból visszamehetne az S raktárba Tunyához – feltéve persze, ha egyáltalán visszatálna. Úgy gondolta, ha megtalálná Tunyát, talán el tudná magyarázni neki, hogyan lehet ismét úrrá a körülményein. De aztán eszébe jutott, hogy már megpróbálta változásra bírni barátját. Tunyának sajnos most már egymagának kell utat találnia, ahogyan ő – Törek – is tette. Olyan utat, amely bár nem kényelmes, de megszabadítja a félelmeitől. Más nem teheti meg helyette és még csak nem is beszélheti rá. Saját magának kell ráébrednie a változás előnyeire. Törek tudta, hagyott maga után egy olyan ösvényt, melynek jeleit követve Tunya is megtalálhatja az utat, ha elolvassa a falra írt üzeneteket. Neki még ez sem volt, amikor jött.

Törek fogta magát, odament az Ú Sajtraktár legnagyobb szabad felületéhez és leírta mindannak az összefoglalását, amit tanult a történetekből. A felismeréseit tartalmazó sorok köré rajzolt egy hatalmas sajtot, azután mosolyogva futtatta végig tekintetét a tanulságokon:

Törek jól látta, mennyire megváltozott, mióta elvált Tunyától az S raktárnál, de azt is tudta, ha nagyon elkényelmesedne, könnyedén visszaeshetne akkori állapotába. Ezért hát nap mint nap szemlét tartott a Ú raktár Sajtészletei felett, hogy lássa milyen állapotban van a Sajt. Minden tőle telhető megtett, hogy még egyszer ne érje felkészületlenül a változás. Bár még jókora készlet állt a rendelkezésére, gyakorta kifutott körbenézni és új területeket tárt fel. Tudta, hogy nagyobb biztonságban van, ha tisztán látja, hogy milyen választási lehetőségei vannak. Egy alkalommal mintha zajt hallott volna az útvesztő egyik folyosójáról. Ahogy a zaj erősödött Törek rájött, valaki közeledik. Lehetséges volna, hogy Tunya érkezik meg végre? Ő fordul be mindjárt a sarkon? Törek elhadart egy röpke imát és reménykedett – mint már korábban annyiszor -, hogy barátja talán végre.....

Haladt a Sajttal és élvezte!

Vége..... vagy ez inkább a kezdet?....

Az esti beszélgetés

Mikor Michael befejezte a történetet, körbenézett az asztal körül és látta, volt osztálytársai mosolyogva néznek vissza rá. Többen köszönetet is mondtak és hozzátették, sokat tanultak a történetből.

- Mit szólnátok hozzá, ha később megint találkoznánk és esetleg megbeszelnénk a sztorit? – kérdezte Nathan a többiektől.

Kevés kivétellel a csoport tagjai azt felelték, hogy szívesen megbeszelnék a hallottakat, így hát megegyeztek, vacsora előtt beülnek valahova meginni valamit.

Aznap este miután letelepedte egy szálló bájában, rögtön ugratni kezdték egymást, ki hogyan keresi a „Sajjtát” és hogyan rohangál a saját útvesztőjében. Aztán Angela szelíden megkérdezte a többieket:

- Ti kinek éreztétek magatokat leginkább a történetből? Szimatnak, Spurinak, Tunyának vagy Töreknek?

- Ezen én is gondolkodtam délután – felelte Carlos.

- Még nagyon is jól emlékszem arra az időszakra, mielőtt még megnyitottam a sportboltomat, amikor igencsak zokon vettem a változást. Szimatra egyáltalán nem hasonlítottam, vagyis nem szimatoltam ki mi a helyzet és így nem is láttam előre a változást. És az is biztos, hogy Spuri sem voltam, mert nem léptem rögtön akcióba. Inkább olyan voltam mint Tunya, aki az ismerős terepen akar maradni. Az igazság az, hogy nem törődtem a változással, még csak el sem akartam ismerni, hogy megtörténtek.

- Kicsit konkrétabban szólva mi történt, apafej? – kérdezte Michael, aki úgy érezte, mintha csak pár nap telt volna el azóta, hogy együtt jártak iskolába barátjával Carlos-szal.

- Hát, váratlanul munkahelyet kellett változtatnom – felelte Carlos.

- Szóval kirúgtak, mi? – nevetett Michael.

- Fogalmazzuk inkább úgy, hogy nem voltam hajlandó ÚjSajjtot keresni. Azt gondoltam, nekem semmin nem kell változtatni. Úgyhogy a történetek után eléggé zaklatott lettem.

Ekkorra már több olyan régi barát is kezdett felengedni, aki eleinte inkább csak hallgatott. Most Frank szólalt meg, aki belépett a hadseregbe:

- Tunyáról az egyik barátom jut eszembe még a sereg előtről – mondta. – Kezdték felszámolni az osztályát, de ő csak nem akarta észrevenni. Az alkalmazottakat szép sorban kezdték áthelyezni máshova. A közös barátainkkal mind azokról a lehetőségekről győzködtük, amik a cégen belül adódtak egy rugalmas ember számára, de ő úgy gondolta, hogy nem szükséges változtatnia. Egyedül ő lepődött meg aztán, amikor az osztályát végleg felszámolták. Aztán persze nagyon nehéz feladat várt rá, amikor alkalmazkodnia kellett a nem várt változáshoz, mert ugye azt gondolta, hogy vele ilyen nem fordulhat elő. Bárki mással igen, de pont vele biztos, hogy soha.

- Én sem vártam a változást, mert én is azt hittem, velem ilyen nem eshet meg – szólalt meg Jessica -, de aztán többször is eltűnt a Sajjtom, különösen a magánéletemben. De erről majd inkább később beszéljünk.

A csoportból többen felnevette, de Nathan még csak el sem mosolyodott.

- Szerintem éppen ez a lényeg – mondta -, hogy mindannyiunk körül változnak a dolgok. Bárcsak a családom is ismerte volna ezt a Sajjtos történetet! – folytatta. – De sajnos, nem láttuk előre a piaci változásokat és most már túl késő, sok üzletünket végleg be kell zárunk.

Ezt hallva sokan meglepődtek, mert Nathant szerencsésnek tartották, úgy gondolták, a biztos családi vállalkozás megbízható hátteret jelent számára sok – sok évre.

- De hát mi történt? – érdeklődött Jessica.

- A kis boltokból álló láncunk egyik napról a másikra régimódivá vált, amikor a városban megépítették a hatalmas hipermarketet, aminek óriási raktárai vannak és így leszorította az árakat. Egyszerűen képtelenek voltunk versenyezni vele. Most már persze látom én is, hogy egyáltalán nem olyanok voltunk, mint Szimat és Spuri, hanem mint inkább Tunya. Maradtunk ahol addig voltunk és semmin sem változtattunk. Próbáltunk úgy tenni, mintha mi sem történt volna és ezért most nagy bajban vagyunk. Törektől eltanulhattunk volna pár dolgot, mert az tuti, hogy nem tudunk nevetni saját magunkon és semmin sem változtattunk.

Most a sikeres üzletasszonnyá lett Laura szólalt meg, aki eddig figyelmesen hallgatott és alig –alig szól pár szót: - Ma délután én is elgondolkodtam a történeten – kezdte.

- Azon tűnődtem, hogyan hasonlíthatnék jobban Törekre, hogyan vehetném észre, mit csinálok rosszul, hogyan nevetethnék magamon, hogyan változhatnék és javulhatnék. Nagyon kíváncsi vagyok valamire.

- Közületek hányan félnek a változástól? – kérdezte. Senki sem felelt, ezért így biztatta őket: - Tegye fel a kezét, aki fél! Csupán egyetlen kéz emelkedett fel.

- Hát úgy néz ki, csak egy őszinte ember van közöttünk – mondta Laura.

- Talán a következő kérdésemmel nem lesz gond. Szerintetek *mások félnek a változástól?* Jelentkezzen az, aki szerint igen! – erre már szinte mindenki felemelte a kezét. Az egész társaság nevetésben tört ki.

- Mi derül ki ebből? – kérdezte Laura.

- Hogy letagadjuk, vagy nem is vagyunk tisztában azzal - mert végig sem gondoljuk -, hogy mit is érzünk tulajdonképpen – válaszolta Nathan.
- Bizony – ismerte el Michael -, vagy nem is tudatosítjuk, hogy tartunk valamitől. Legalábbis én nem tudtam róla. Amikor először hallottam ezt a történetet, legjobban az a kérdés tetszett, hogy:
„Mit tennél, ha nem félnél?”
- Hát, én arra jöttem rá a sztorit hallgatva, hogy mindig mindenhol van változás és sokkal jobban jár az, aki hamar alkalmazkodik hozzá – szólalt meg újra Jessica.
- Emlékszem arra, mikor pár éve a cégünk egy lexikont vagy húszkötetes sorozatban árult. Valaki előállt azzal, hogy az egész fel kellene raknunk egyetlen CD-re és könyv árának töredékéért árulhatnánk. Könnyebb lenne frissíteni és javítani, jóval kevesebbe kerülne az előállítás és sokkal többen engedhetnék meg maguknak. De mi tiltakoztunk.
- Miért tiltakoztatok? – kérdezte Nathan.
- Mert akkor még azt hittük, az üzletmenet alapját a sok ügynök jelenti, aki házról házra járva felkeresi az embereket. Márpedig az ügynökök megtartásához magas jutalék kellett, amit a termék magas árából kaptak. Már hosszú ideje sikeresen működött így a cég és azt hittük ez örökké így is marad.
- Talán pont ez az, amit a történetben Tunya és Törek esetében a siker arroganciájának nevezett Michael – mondta Laura. – Ugye ők sem vették észre, hogy változtatniuk kéne azon, ami addig bevált, ám a környezetükben már a negatív változás felé haladtak. Mert a változás mindig folyamatos. A pozitív változás – a kezdet – hozza az ÚjSajtot, de a Sajt sajnos romlékony és korlátozott ideig tartó termék ezért, mindig figyelni kell, hogy mikor billenünk át a negatív változás – a befejezés -, elfogyás illetve esetleg a megromlás felé. Életünk egyik legbiztosabb pontja a változás, mindig jelen volt és mindig jelen is lesz, ugyanis ettől működik. *Tehát, tényleg jobb, ha megszeretjük, a barátunkká fogadjuk, és nem félünk tőle.*
- Szóval ti is azt hittétek, hogy a RégiSajton kívül nincs más Sajt – folytatta a témát Nathan.
- Igen, és ezért ragaszkodtunk hozzá. Most, hogy így visszagondolok az egészre, már azt is látom, nem egyszerűen elvitték a Sajtot, hanem úgy is mondhatjuk, hogy a Sajt önálló életet él, aminek egyszer mindenképpen vége van, hiszen kezdete is volt. És ami egyszer elkezdődik az mindenki előtt világos, hogy egyszer be is fejeződik. Szóval a lényeg az, hogy nem tettünk semmit, és erősen igyekeztünk ellenállni a változásnak. Az egyik versenytársunk azonban igen, és emiatt az eladási mutatóink nagyon leromlottak. Elég komoly válságot élt át a cég. Most pedig megint egy nagy technológia újítás küszöbén állunk és nagyon úgy néz ki, hogy a cégnél már megint senki nem akar odafigyelni erre. Nem jó a helyzet. Szerintem nemsokára munkanélküli leszek.
- Irány az útvesztő! – kiáltott fel Carlos, mire mindenki elnevette magát, még Jessica is. Carlos odafordult a lányhoz és azt mondta: - Még szerencse, hogy tudsz nevetni saját magadon.
- Én éppen ezt tartom megszívlelendőnek a történetből – szólalt meg Frank. – Ugyanis hajlamos vagyok rá, hogy túlságosan komolyan vegyem magamat. Ezért tűnt fel, mennyire megváltozott Törek, amikor már tudott nevetni saját magán, meg azokon, amit csinált.
- Szerintetek megváltozott Tunya és elindult ÚjSajtot keresni? – kérdezte Angela.
- Szerintem igen – felelte Elaine.
- Én nem hinném – tiltakozott Cory. – Vannak, akik sohasem változnak és az ilyen emberek drágán meg is fizetnek ezért. Az orvosi praxisomban nagyon sokszor találkoztam már ilyenekkel. Ők lesznek aztán a gyógyíthatatlan betegek. Úgy érzik, hogy minden joguk megvan a saját Sajthoz. Képtelenek megtanulni, hogy egyszer ilyen a Sajt máskor meg olyan, az ember életében. Mindig örülni kell az ÚjSajtnak, akármilyen is – persze, ha csak ha eleve nem romlott, de azt egyébként is könnyű felismerni. Aztán amikor a Sajt már egyáltalán nincs többé, áldozatnak tartják magukat és másokat okolnak a saját hibáikért, figyelmetlenségükért. Az efféle emberek aztán sokkal könnyebben meg is betegszenek, mint azok a társaik, akik rugalmasak és tovább tudnak lépni, nem csak sajnálják naphosszat magukat és nyalogatják a nemlétező sebeiket. Tovább ronthatják a helyzetüket még azzal is, hogy ráadásként elkezdenek féltékenykedni és haragudni azokra, akik tovább tudnak, mernek menni az útvesztőben és sikerül ÚjSajtot találniuk. Ekkor Nathan szólalt meg csendesen, mintha csak magában beszélne:
- A kérdés csak az, hogy minek kell búcsút mondani és merre felé kell továbblépnünk?
Egy ideig senki nem szólt semmit.
- Elismerem – folytatta Nathan -, láttam mi történik az ország többi részében a miénkhez hasonló kis boltláncokkal, de reméltem, hogy minket nem érint meg ez a tendencia. Persze nyilván sokkal okosabb akkor változtatni a dolgokon, amikor még könnyen, vagy legalábbis könnyebben lehet, mint utólag reagálni és alkalmazkodni. – Talán nekünk kéne mozgatni a Sajtot?
- Ezt meg hogy érted?

- Nagyon sokszor szoktam azon gondolkodni – felelte Nathan -, mi lett volna, ha Ha annak idején eladjuk az ingatlanokat, amiken a régi boltok álltak és a pénzből építünk egy tágas, modern üzletet vagy áruházat, hogy versenyre keljünk a nagyokkal.
- Lehet, hogy ilyesmire gondolt Törek, amikor azt írta a falra, kóstolj bele a kalandba, meg, hogy haladj a Sajttal. – mondta Laura.
- Hát, Michael, klassz kis sztori volt – szólalt meg Richard. – De igazából hogyan ültetted át mindezt a gyakorlatba a cégednél?
- Hát tudod, azelőtt azt hittem, az a munkám, hogy a napi ügyeket megoldjam, szóval, ha felmerült valamilyen probléma, akkor azonnal én akartam megoldani, holott inkább előre kellett volna figyelni, hogy merre tart a cég és a közösség. Hát nem mondom, probléma mindig akadt, ha nem akkor csináltunk és ettől a sok feladattól folyamatosan nagyon fontosnak és pótolhatatlannak érezhettem magam. Éjt nappallá téve dolgoztam a vélt vagy valós problémákon. Ügyesen elhittem még magammal is és igyekeztem elfogadtatni másokkal is, hogy ennek így kell lennie. Akkoriban nem volt vidám dolog velem együtt dolgozni, olyan tuskés modorom volt. Elkapott a gépszív és nem bírtam leállni.
- Vagyis nem voltál jó és hatékony vezető, aki képes figyelni a környezetére, cége érdekeire, hanem inkább „csak ügyintéző” – mondta Laura.
- Pontosan – felelte Michael. – Aztán amikor megismertem a *Hová lett a Sajtom?* történetét, rájöttem, az a feladatom, hogy elképzelve, kialakítsak egy képet a fejemben az ÚjSajtról – hogy aztán megvalósulhasson -, amit mindenki sikeresen biztosíthat magának az én útmutatásommal, vagyis nekem is Töreké kell válnom. Ezután már csak erre törekedtem.
- És mit csináltál a vállaltodnál? – kérdezte Nathan.
- Először megismertettem a történetet a munkatársaimmal, mindenkivel személyesen, majd megkérdeztem őket, hogy kihez érzik magukat hasonlóknak. Arra jutottam, hogy a cégnél mind a négy típus megtalálható. Ráébredtem, hogy a Szimatokkal, Spurikkal, Tunyákkal és a Törekekkel mind másféleképpen – a saját adottságainak megfelelően – kell bánni. A Szimatok ki tudták szagolni a piac változásait és így segíthettek az új célkitűzések és jövőkép kialakításában. Arra buzdítottuk őket, hogy konkretizálják, hogy a változások milyen új termékek és szolgáltatások iránti igényeket ébresztenek a partnereinkben. A Szimatok nagyon lelkesek voltak, imádták ezt a munkát ezért jóval a z elvárások felett teljesítettek és azt is elmondták, hogy nagyon jó érzés olyan cégnél dolgozni, amelyik figyelemmel kíséri a változásokat és alkalmazkodik az új helyzethez.
- A Spurik szerettek mindenfélét elintézni, úgyhogy őket arra ösztökéltük, hogy az új célok jegyében és megvalósításával összhangban lépjenek akcióba. Csupán arra kellett figyelniük, hogy ne hogy rossz irányba spurizzanak el. Aztán persze mindig jutalmat kaptak, ha olyasmit tettek, ami ÚjSajthoz juttatta a céget. Ők is örömmel dolgoztak olyan cégnél, amelyik nagy hangsúlyt helyez a megfelelő és hatékony cselekvésre és értékeli, elismeri a jó eredményt.
- Na és a Törekek meg a Tunyák? – kérdezte kíváncsian Angela.
- Sajnos a Tunyák úgy visszatartották a céget, mint horgony a hajót – mondta Michael.
- Vagy túlságosan elkényelmesedtek, vagy nagyon félték a változásoktól. A Tunyák közül páran csak akkor változtak meg, amikor megismerték azokat az ésszerű célkitűzéseket, amikből kiderült, ha változtatnak a szokásaikon, az nekik is előnyükre válik, jó dolgokat fog hozni az ő életükbe is. Azt mondták, hogy biztonságérzetet nyújtó helyen szeretnének dolgozni, ezért csak olyan változást látnak szívesen, aminek értelmét látják és ami növeli a biztonságérzetüket. Feléjük hosszabban és részletesebben kellett lekommunikálni az ÚjSajt lehetőségét. Azonban amikor végre felismerték, milyen veszélyes, ha egyáltalán nem változnak egy részük mégiscsak elfogadta a változást és ragyogóan teljesített. A jövőképünk segítségével sok Tunyából sikerült Töreket csinálnunk.
- És mi lett azokkal a Tunyákkal, akik nem változtak semmit – érdeklődött Frank.
- Sajnos őket el kellett bocsátanunk – mondta szomorúan Michael.
- Legszívesebben minden alkalmazottunkat megtartottuk volna, de tudtuk, ha a cég nem alakul át elég gyorsan, akkor mindannyian bajba kerülünk.
- A dolog jobbik része az volt – folytatta aztán -, hogy bár a Törekek eleinte haboztak, kiderült, mind eléggé nyitottan gondolkodnak ahhoz, hogy újat tanuljanak, megváltozzanak és hamar alkalmazkodjanak annak érdekében, hogy segítsenek sikeressé válni, és ezáltal ők is sikeresek lehessenek. Később már ők is felkészültek a változásokra, sőt kezdeményeztek is néhányat. Mivel jól megértették az emberi természetet, segítettek olyan élethű képet kialakítani az ÚjSajtról, amelyben gyakorlatilag mindenki látott fantáziát. Ők azt hangoztatták, hogy olyan vállalatnál szeretnek dolgozni, amelyik erősíti az alkalmazottai önbizalmát és rendelkezésükre bocsátja a változáshoz szükséges eszközöket. Abban is ők segítettek, hogy meg tudjuk őrizni a humorérzékünket az ÚjSajt keresése közben.

- És mindez egy rövidke történetnek köszönhetően? – kétkedett Richard. Michael elmosolyodott.
- Nem a sztorinak köszönhetünk mindent, inkább annak, amit annak alapján tettünk és azt tanulságként alkalmaztuk a saját életünkre – felelte Richardnak.
- Én egy kicsit olyan vagyok, mint Tunya – ismerte be Angela -, úgyhogy rám az volt a legnagyobb hatással történetben, amikor Törek ki tudta nevetni a félelmét. Szeretném, ha ez nekem is gyakrabban sikerülne.
- Szóval időnként még a Tunyák is belátják, hogy a változás előnyös is lehet – mondta Frank vigyorogva.
- Az ember sokkal inkább igyekszik változásokat elérni, ha átlátja, miként tud javítani ezzel a saját helyzetén – mondta Richard.
- Lehet, hogy a magánéletemben is használni tudom ezt az elvet – tette hozzá. A srácaimat is feldühíti a változás. Biztosan félnék attól, hogy mit hoz a jövő. Talán nem vetítettem eléjük elég élethű képet az ÚjSajtról, valószínűleg azért, mert pillanatnyilag én sem látok tisztán, nekem is élesíteni kell a fókuszon. Rövid csend támadt. A csoport tagjai elgondolkodtak a saját életükön.
- Hát – szólalt meg aztán Jessica -, a többség eddig a munkájáról beszélt, de ahogy hallgattam a történetet, nekem a magánéletem jutott az eszembe. Azt hiszem, a jelenlegi kapcsolatom már inkább RégiSajt, még hozzá vastagon penészes.
- Az enyém is – nevetett egyetértően Cory. – Valószínűleg ki kell lépnem ebből a rossz kapcsolatból.
- Azért csak óvatosan! – figyelmeztette Angela. – Az is lehet, hogy a RégiSajt nem maga a kapcsolat, csak valamilyen berögzült, rossz magatartás. Ha így van, akkor a viselkedésen kell változtatni, mert amiatt rossz a kapcsolat. Aztán tovább lehet lépni és másként, kedvezőbben lehet gondolkodni a dolgokról, meggondoltabban kell viselkedni.
- Ajjaj! – lepődött meg Cory. – Igazad lehet. Az ÚjSajt lehet egy minőségében más, új kapcsolat akár ugyanazzal az emberrel is.
- Kezdem azt hinni, hogy sokkal több van ebben a sztoriban, mint azt elsőre gondoltam – ismerte el Richard. Teszik ez az elképzelés, hogy inkább a régi magatartáson változtassunk és ne a kapcsolaton. Ha ismét ugyanazt csináljuk az adott helyzetben mint eddig, akkor ne számítsuk más eredményre, mert csakis ugyanarra az eredményre fog vezetni mint eddig. Más eredményt csak akkor várhatunk, de akkor jogosan, ha másképp cselekszünk, mint amit eddig tettünk. Ez tök egyszerű!
- Ahogy hazamegyek, rögtön elmesélem a sztorit az egész családomnak – mondta Jessica. – Megkérdezem a gyereket, szerintük kire hasonlítok leginkább a szereplők közül és, hogy ők kire hasonlítanak. Azt is megbeszélhetjük, mi az, ami már RégiSajt a családban és mi legyen az ÚjSajt.
- Hát mi is pont így fejlesztettük tovább az üzletmenetet – vette föl a fonalat ismét Michael. – Sok beszélgetést folytattuk arról, ki mit tanult a Sajtós történetből és hogyan alkalmazhatnánk a tanultakat továbbra is a saját helyzetünkre. Ez azért volt nagyon jó, mert humorral körítve, vicces nyelven fogalmazhattuk meg, hogyan reagáljunk a változásra. Nagyon hatékony módszernek bizonyult, különösen miután már egészen széles körben elterjedt az alkalmazottak között.
- Hogyhogy? - kérdezte Nathan.
- Tudod az történet, hogy minél messzebbre jutottunk a központi irányítástól, annál több olyan emberre bukkantunk, akik úgy érezték, semmilyen erővel nem rendelkeznek a cégen belül – értéktelennek érezték magukat – semmilyen súlyuk nincsen. Ezért érhetően tartottak attól, amit egy felülről kezdeményezett változás jelenthetett számukra. Így hát inkább ellenálltak a változásnak. Vagyis a kikényszerített változás eleve kudarcra ítélt próbálkozás, ami belső „lázadást” is vonhat maga után, de mindenképpen elégedetlenséget eredményez, ami aztán erősen kihat a teljesítményre is.
- Aztán amikor a Sajtós történetet már szinte mindenki ismerte a cégnél, az alkalmazottak elkezdtek másképp, sokkal pozitívabban közelíteni a változáshoz. A sztori elérte azt, hogy sokan tudtak nevetni vagy legalábbis mosolyogni régebbi félelmeiken és tovább akartak lépni. Komolyan azt kívántam, bár csak hamarabb ismertem volna a történetet – sóhajtott Michael. A válságos időkben ugyanis sok jó ember ment el a cégtől, így vagy úgy, köztük sok jóbarátom is. De azzal még a távozók többsége is egyetértett, a sajtós történet segített nekik abban, hogy attól kezdve másként közelítsék meg a dolgokat és könnyebben birkózzanak meg az útvészőben. Akinek ÚjSajtot kellett keresni, azok azt mondták, hogy eleinte megszenvedték a helyzetet, de aztán felidéztek a sztorit és ez sokat segített nekik.
- Mi volt benne a legnagyobb segítség számukra? – kérdezte Angela.
- Nekem azt mesélték, miután sikerült túllépniük a félelmen, az a felismerés volt a legjobb, hogy valahol egészen biztosan rájuk is vár az ÚjSajt, csak meg kell keresniük és ki kell tartaniuk. Azt mondták, hogy az emlékezetükben őrizték az ÚjSajt elképzelt képét, vagyis pl., hogy az új állásukban jól teljesítenek és sikeresek lesznek, ettől máris jobban érezték magukat és a felvételi beszélgetéseik is jobban mentek.

Nem kevesen a korábbinál is sokkal jobb munkahelyet találtak.

- No és mi lett azokkal, akik megmaradtak a cégnél? – kérdezte Laura.

A többiek ahelyett, hogy a következő változásokra panaszkodtak volna, egyszerűen csak annyit mondtak: „Odalett a Sajtunk, gyerünk keressünk ÚjSajtot”, vagyis igyekeztek másképp csinálni a dolgukat. Egy csomó időt megspórolt és még a stressz is jóval kisebb lett tőle. Nemsokára már azok is felismerték a változás előnyeit, akik korábban a legvehemensebben elleneztek azokat. Sőt, aktívan résztvettek a változások elindításában is.

- Szerinted mitől változtak meg? – kérdezte Cory.

- Attól, hogy megváltozott a munkatársak egymásra gyakorolt hatása, az elvárások aminek meg kellett felelniük. A ti tapasztalatotok szerint mi történik a legtöbb cégnél, amikor a vezetőség bejelent valamilyen változást? A többség jó ötletnek tartja vagy ellenzi?

- Ellenzik – felelte Frank.

- Úgy bizony – helyeselt Michael. – De vajon miért?

- Mert az emberek azt szeretik, ha minden úgy marad, ahogy eddig volt és a változás csak rossz lehet nekik, tehát meg kell nekik mutatni, hogy milyen előnyük származik a változásból. Ha ezt jól tudod feléjük lekommunikálni és megértik, akkor el fogják fogadni bármilyen változásról is legyen szó.

- Ez így van – mondta Carlos -, mert ha nem értik, hogy miről van szó és valaki kijelenti, hogy a változás nem lesz jó, akkor csordaként mennek utána, csak nehogy kimaradjanak és mind ugyanazt fogja fújni.

- Úgy van, pedig nem is biztos még az sem, hogy egyet is értenek a hangadókkal, nem is így érzik igazán, de látszólagosan mégis egyetértenek, hogy ne lógjanak ki a sorból. Pontosan ez az a munkatársi hatás ami jelentősen megnehezíti a változások bevezetését minden cégnél.

Persze a sztorinak akkor a legjobb az eredményessége, ha cégnél mindenki megismeri. Akár nagyvállalatról van szó, akár kisebb cégről, akár a családról vagy egészségről, mindenütt ez a lényeg, mert egy szervezet vagy embercsoport csak akkor képes megváltozni, ha elegendő számú tagja változik, vagyis át tudod billenteni a többség felé a mérleget.

Befejezésképpen Michael még egy gondolatot hozzáfűzött az elmondottakhoz:

- Mikor láttuk, hogy milyen jól beválik nálunk a történet, továbbadtuk azoknak a cégeknek, melyekkel üzleti kapcsolatba kívántunk lépni, mivel őket is számos változás érinthetett. Egyszersmind javasoltuk nekik, hogy mi legyünk számukra az ÚjSajt, vagyis az új partner, akivel új sikereket és eredményeket érhetnek el. Sokszor ezzel sikerül továbblépnünk.

Michael történetét hallgatva Jessicának több ötlete is támadt és az is eszébe jutott, hogy kora reggel el kell intéznie néhány üzleti telefont. Az órájára pillantott és így szól:

- Hát, sajnos nekem itt kell most hagynom ezt a Sajtraktárt és indulnom kell ÚjSajtot keresni.

A többiek nevettek és lassan mindenki szedelőzködni kezdett. Sokan szerették volna folytatni még a beszélgetést, de a családjuk vagy egyéb elfoglaltságaik miatt menniük kellett.

Távozóban mindenki újból köszönetet mondott Michaelnek a tanulságos kis történetért.

- Nagyon örülök, hogy hasznosnak találtátok – felelte a fiú -, és remélem, nektek is hamarosan alkalmatok lesz sok – sok embernek elmesélni és segíteni vele.

VÉGE

